

Handläggare
Catarina Nilsson
08-508 262 42**Till**
Trafik- och renhållningsnämnden
2013-12-12

Tillgänglighetsarbeten 2014. Genomförandebeslut

Förslag till beslut

1. Trafik- och renhållningsnämnden beslutar att uppdra åt kontoret att genomföra investeringsåtgärder för att öka tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning för 25 mnkr enligt detta utlåtande.

Per Anders Hedkvist
FörvaltningschefMattias Lundberg
AvdelningschefEric Tedesjö
Enhetschef

Sammanfattning

I stadens budget för 2014 med inriktning för 2015 och 2016 framgår att alla stadens nämnder och bolag ska ta ansvar för och se tillgänglighetsfrågorna som en naturlig del av den dagliga verksamheten. Stockholm ska vara en tillgänglig stad i världsklass. Enkelt avhjälpna hinder ska snabbt och effektivt åtgärdas.

Trafikkontorets mål är att alla projekt ska inkludera tillgänglighetsåtgärder och budgetera för dem. För de brister som fortfarande kvarstår samt där inga andra projekt planeras inom snar framtid behöver dock även fortsättningsvis egna investeringsmedel avsättas.

Trafikkontoret
TrafikplaneringFleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 262 42
Växel 08-508 272 00
catarina.nilsson@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
stockholm.se

Sedan juli 2001 gäller lagen om undanröjande av ”enkelt avhjälpna hinder”. Detta genomförandebeslut omfattar en investeringsåtgärd på 25 mnkr för 2014 för att åtgärda "enkelt avhjälpna hinder" samt sittplatser och kantstenshöjning vid busshållplats. Den största delen av avsatta medel går till ombyggnader av övergångsställen, gångpassager och busshållplatser.

Utöver arbetet med att undanröja hinder omfattar projektet även ett arbete med att ta fram en plan för det fortsatta arbetet med ”enkelt avhjälpna hinder”.

Kontoret kommer även fortsätta arbetet med att sprida kunskap genom insiktsutbildningar och föredrag samt bedriva sam-, utvecklings-, och påverkansarbete kring tillgänglighetsfrågan.

Bakgrund

I stadens budget för 2014 med inriktning för 2015 och 2016 framgår att alla stadens nämnder och bolag ska ta ansvar för och se tillgänglighetsfrågorna som en naturlig del av den dagliga verksamheten. Stockholm ska vara en tillgänglig stad i världsklass. Enkelt avhjälpna hinder ska snabbt och effektivt åtgärdas.

Mål 1 i "Stockholm – en stad för alla, Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2011-2016" antaget av kommunfullmäktige 2011-06-13 är att ”Alla ska kunna förflytta sig, vistas i och använda Stockholms stads inne- och utemiljö.” Programmet har sin utgångspunkt i principen om mänskliga rättigheter.

På trafikkontoret finns stor kompetens och erfarenhet inom området tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning. Ombyggnader, utvecklingsarbeten och andra förbättringar för att öka tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning har utförts under många år. Tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning har ökat men fortfarande återstår mycket arbete för att Stockholm ska bli en stad för alla.

Sedan juli 2001 gäller lagen om undanröjande av ”enkelt avhjälpna hinder”. Tillämpningsföreskrifterna återfinns i BFS 2013:9.

”Ett hinder mot tillgänglighet eller användbarhet på en allmän plats ska alltid avhjälpas, om hindret med hänsyn till de praktiska och ekonomiska förutsättningarna är enkelt att avhjälpas.” (PBL 2010:900 8 kap 12§)

Exempel på åtgärder som omfattas av ”enkelt avhjälpna hinder” är sänkningar vid övergångsställen och andra passager, utbyte av rännalar, kontrastmarkering av busshållplatser, övergångsställen och trappor, anläggning av ledstråk, komplettering med handledare i trappor, infällning av släta ytor i ojämn beläggning och sänkning av kantsten vid handikapparkeringsplats.

Tillgänglighetsarbete på trafikkontoret

Fysiska åtgärder

Arbetet med att få tillgänglighetsfrågorna att ses som en naturlig beståndsdel och ingå i den ordinarie verksamheten fortsätter. Målet är att alla projekt ska inkludera tillgänglighetsåtgärder och budgetera för dem. För de brister som fortfarande kvarstår samt där inga andra projekt planeras inom snar framtid behöver dock även fortsättningsvis egna investeringsmedel avsättas. Projektet ”Tillgänglighetsarbeten 2014”, har som syfte att identifiera och åtgärda brister, inom nämndens ansvarsområde, som omfattas av lagen om ”enkelt avhjälpna hinder”.

Arbetet med att bygga om övergångsställen och gångpassager samt utföra kontrastmarkeringar vid busshållplatser fortsätter under 2014. Höjning av kantsten vid busshållplatser räknas inte som ett ”enkelt avhjälpna hinder”. Krav finns dock i andra skrivningar på att även kollektivtrafiken ska göras tillgänglig. Som väghållare ansvarar kontoret bland annat för kantstenshöjden vid busshållplatserna. Höjning av kantsten utförs lämpligen i samband med ovan nämnda åtgärder och inkluderas därför i projektet. Ungefärlig omfattning av åtgärderna visas nedan:

	Innerstad	Ytterstad
Korsning/passage	<i>ca 35 st</i>	<i>ca 45 st</i>
Busshållplats	<i>ca 6 st</i>	<i>ca 16 st</i>

Exempel på platser/sträckor där ombyggnader kommer ske i innerstaden är Karlavägen, Tideliusgatan, Danviksklippan, Sankt Paulsgatan och Östermalmsgatan. Utöver ovan nämnda åtgärder kommer ett antal övergångsställen och busshållplatser som redan har lämplig kantstenshöjd att kompletteras med taktill och visuell kontrast.

I ytterstaden sker de flesta ombyggnaderna på Gröndalsvägen samt längs busslinje 135 mellan Skärholmen och Bredäng.

Efter den senaste revideringen av föreskrifterna (BFS 2013:9) för enkelt avhjälpna hinder framgår tydligt att avsaknad av ledstråk är ett enkelt avhjälpn hinder. För att öka kontorets kunskap kring utformning och behov av ledstråk gjordes en omfattande utvärdering under 2012. 2013 anlades ett ca 3 km långt ledstråk mellan Akalla-Husby-Kista. Fler ledstråk kommer att läggas under 2014. Platserna väljs i samarbete med Syncentralen och SRF (synskadades riksförbund).

Arbetet med att kontrastmarkera stadens gatutrappor fortsätter. Under 2014 kommer arbetet med att kontrastmarkera trappor att fokuseras på innerstadens trappor.

Arbetet med att byta ut rännalar fortsätter.

Sittplatser i gatumiljön är efterfrågade. Utplacering av sittplatser inkluderas därför i projektet.

Åtgärderna ska utformas enligt stadens handbok ”Stockholm - en stad för alla, Handbok för utformning av en tillgänglig och användbar miljö”, som utgår från gällande lagar och föreskrifter.

Utöver arbetet med att undanröja hinder omfattar projektet även ett arbete med att ta fram en plan för det fortsatta arbetet med ”enkelt avhjälpna hinder”.

Övriga insatser som ska bidra till ökad tillgänglighet

Förutom arbetet med att åtgärda brister i den befintliga miljön är det viktigt att säkerställa att all ny- och ombyggnad blir tillgänglig. Kunskapen om tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning ska finnas med i planering, projektering och anläggning av alla kontorets projekt.

Den mångåriga kunskapen om frågorna ska tas tillvara, uppdateras och användas i kommande projekt. Kontoret ska vara drivande och utveckla tillgänglighetsfrågorna inom nämndens ansvarsområden.

Kontorets tillgänglighetsarbete har under många år rönt stort intresse både nationellt och internationellt. Kontoret kommer fortsätta att ta emot studiebesök och informera vid olika tillfällen om tillgänglighetsarbetet.

Kontoret ska involvera och samarbeta med rådet för funktionshinderfrågor och handikapporganisationerna så att de åtgärder som utförs ger den effekt som avses.

Kontoret avser fortsätta hålla och erbjuda insiktsutbildningar.

Ärendets beredning

Trafik- och renhållningsnämndens råd för funktionshinderfrågor har tagit del av tjänsteutlåtandet och getts tillfälle att lämna synpunkter.

Analys och konsekvenser

- *ekonomiska*

I stadens budget för 2014 med inriktning för 2015 och 2016 framgår att alla stadens nämnder och bolag ska ta ansvar för och se tillgänglighetsfrågorna som en naturlig del av den dagliga verksamheten. Stockholm ska vara en tillgänglig stad i världsklass. Enkelt avhjälpna hinder ska snabbt och effektivt åtgärdas. Kontoret avser därför att utföra investeringsåtgärder för 25 mnkr under 2014 för att åtgärda ”enkelt avhjälpna hinder” samt busshållplatser och sittplatser. Medel finns avsatta i verksamhetsplanen för 2014. Medlen fördelas enligt följande:

	Innerstad	Ytterstad
Övergångsställe	9,2	5,5
Busshållplats	3,5	4,5
Trappor	0,25	0,05
Övrigt (soffor, släta stråk, ledstråk, sänkning hk-p, mm)	1	0,6
Strategi ”Enkelt avhjälpna hinder”	0,2	0,2
Summa	14,15	10,85

Övergångsställen och busshållplatser är de åtgärder som är dyrast att utföra samt där stora brister fortfarande kvarstår. Av denna anledning prioriteras övergångsställen och busshållplatser. Kontoret har från Trafikverket ansökt om statlig medfinansiering på 2,1 mnkr. Medfinansieringen omfattar övergångsställen och busshållplatser längs linje 135 mellan Skärholmen och Bredäng.

I övrigt ska tillgänglighetsåtgärder ses som en naturlig del i kontorets projekt och projekten ska säkerställa att kunskap och budget finns med avseende på tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning.

Övriga arbetsinsatser på kontoret för att öka tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning exempelvis utvecklingsarbete, insiktsutbildningar, påverkansarbete och kunskapsspridning kommer att belasta driftbudgeten.

- trafikala

Det är i första hand arbeten vid övergångsställen och busshållplatser som riskerar att störa trafiken. De åtgärder som planeras under 2014 ligger dock på platser som inte bedöms ge några allvarliga störningar. En avstämning med kontorets och de ledningsdragande bolagens övriga planerade arbeten i gata kommer också att ske för att i möjligaste mån samordna eventuella arbeten.

- risk och osäkerhet

Investeringen avser ett flertal mindre åtgärder som är väl kända. Risken för överskridande av budgetramen anses därför som mycket liten.

Ny årsentreprenör ska upphandlas för ytterstadens jobb. Tidigare års erfarenheter visar att ny entreprenör kan innebära risk för förseningar. Genom tydlighet vid startmöte samt kontinuerlig kontroll av arbetstakt och kvalitet med hjälp av byggledare ska risken minimeras.

- miljö

Kontorets miljöpolicy ska följas vid upphandling och genomförande av projektet.

- driftkonsekvenser

Driftskostnaderna blir inte avsevärt högre än dagens.

- måluppfyllelse

Visionen för Stockholm år 2030 är en konkurrenskraftig och attraktiv storstad i världsklass. En huvudstad i världsklass är en stad för alla. Stadens övergripande mål är att Stockholm ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök. Genom att på ett systematiskt sätt ta bort hinder som omöjliggör eller försvårar för personer med funktionsnedsättning att kunna delta på lika villkor i samhällets gemenskap bidrar trafikkontoret till en förbättrad tillgänglighet inom sitt ansvarsområde.

Trafikkontorets arbete med att öka tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning drivs utifrån ”Stockholm – en stad för alla, Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2011-2016”.

Kontorets arbete ligger också i linje med de lagkrav som finns med avseende på undanröjande av ”enkelt avhjälpna hinder” samt att kollektivtrafiken ska vara tillgänglig.

- tillgänglighet

Huvudsyftet med kontorets tillgänglighetsarbete är att göra Stockholm till en stad för alla.

- påverkan på barn

I FN:s barnkonvention framgår bland annat att barn med funktionsnedsättning har rätt till ett fullvärdigt och anständigt liv som möjliggör ett aktivt deltagande i samhället. För att detta ska vara möjligt krävs ett tillgängligt Stockholm. Genom ett fortsatt systematiskt arbete med att ta bort hinder ökar möjligheten för barn och ungdomar med funktionsnedsättning att ta del av samhället i gemenskap med andra.

Trafikkontorets förslag

Trafik- och renhållningsnämnden beslutar att uppdra åt kontoret att genomföra investeringsåtgärder för att öka tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning för 25 mnkr enligt detta utlåtande.

Slut